

Účastníci stretnutia v Mýtnej

Protipovodňové opatrenia si pozreli priamo v teréne. FOTO: AUTOR

Je to vynikajúci projekt

Tri otázky pre starostu Mýtnej Pavla Greksu, ktorý je zároveň aj koordinátorom projektu revitalizácie krajiny a protipovodňových opatrení v Novohrade.

Čo je podľa vás najväčším prínosom prvého realizačného projektu?

- Už len samotný fakt, že takmer 200 obcí dostalo príležitosť dať prácu desiatkam nezamestnaných, je pozitívny krok. Dalším sú systémové riešenia prevencie pred povodňami. Slovensko v podstate ukázalo akýsi moderný spôsob integrovaného manažmentu ochrany vodných zdrojov. Eliminovalo povodne a zároveň prispelo k zdravšej krajine a prírode. Prívalové dažde sme spôsobili my, ľudia, nešetrným zásahom do prírody i nešetrnou architektúrou. A tak sa v podstate musíme pričiniť aj o to, aby sme aspoň časť týchto chybných krokov napravili.

Možno konštatovať, že sa v podstate vraciame k

Obce robia opatrenia

pred potopami

■ **MINULÝ TÝŽDEŇ** sa v Mýtnej stretli zástupcovia samospráv i vlády, aby diskutovali a vymenili si skúsenosti v súvislosti s realizovaným projektom revitalizácie krajiny.

MÝTNA. Povodne v minulých rokoch zasiahli do života mnohých ľudí a obcí. Aj v našom regióne zatopila voda desiatky dedín. Voda podmyla cesty, zničila úrodu a dodnes majú niektoré stavby vlhké múry. Vláda vyčlenila milióny eur, aby samosprávy mohli prijať opatrenia na zredukovanie povodňových rizík. Do prvého realizačného projektu, ktorý schválila, sa z okresu Lučenec zapojilo dvanásť obcí. Už štvrtý mesiac v nich budujú protipovodňové opatrenia. Tie by mali zabrániť prílivu vody do obcí a zachytiť prívalové vlny. Predstavitelia samospráv si tieto opatrenia pochvalujú. Potešil ich aj fakt, že vláda v týchto dňoch schválila ďalší balík peňazí na projekty prevencie proti povodňiam.

Jeden z najlepších projektov

V stredu sa v Mýtnej zišli starostovia i zástupcovia Úradu vlády SR, aby diskutovali o doterajších skúsenostiach, ktoré

nadobudli, pri realizovaní projektu. Pre účastníkov si organizátori prichystali i obhliadky v teréne. „Ide o jeden z najlepších projektov, do ktorých sa mohli v posledných rokoch samosprávy zapojiť. S odborníkmi sme určili problémové miesta a postupne na nich budujeme malé hrádze i záseky, ktoré zachytia prívalové vody nad dedinou. Priehrady budujeme z prirodzeného materiálu, kameňov a dreva, čiže je to šetrné pre prírodu. V minulých rokoch sme sa poučili, že nestačí čistiť korytá riek či potokov. Systém revitalizácie musí byť komplexný. Dnes sme sa tu zišli preto, aby sme sa podelili s doterajšími skúsenosťami, ktoré sme nadobudli praxou,“ povedal iniciátor stretnutia Pavel Greksa, starosta Mýtnej. Podobné podujatia sa organizujú po celom Slovensku, v Mýtnej to už bolo štvrté diskusné fórum.

Väčšina protipovodňových opatrení je v obciach už ukončená. „Predminulý rok sme aj

v našej obci zažili, čo sú to záplavy. Preto sme privítali projekt revitalizácie krajiny. Dostali sme peniaze na to, aby sme mohli prijať opatrenia na zredukovanie povodňových rizík. O tom, že sa nám to podarilo, sme sa presvedčili už predminulý týždeň, kedy u nás bola veľká búrka, ktorá poškodila aj strechy a povyracala stromy. Zábrany nad obcou zachytili vodu a nás uchránili od povodne,“ hovorí starosta Dobroče Ján Krnáč. S desiatimi nezamestnanými sa im na problémových miestach nad dedinou podarilo doteraz vybudovať tridsaťštyri kamenných, sedemdesiat drevených zábran a približne stoosemdesiat odrážok. Už v tejto chvíli vedia zadržať aj vyše 20 000 m³ vody.

„
Systém revitalizácie musí byť komplexný.
PAVEL GREKSA

„Projekt končí koncom októbra a dovtedy vybudujeme zábrany, ktoré zachytia ešte viac kubíkov vody, minimálne 30-tisíc,“ dodá starosta, ktorého teší, že projekt nie je len o protipovodňových opatreniach, ale aj o revitalizácii krajiny.

Do Mýtnej pricestoval aj vyslanec vlády, hydroekológ Michal Kravčík, ktorý tvrdí, že povodňiam sa dá zabrániť.

„Prírodu sme si rokmi pretvorili na svoj obraz. Zrážky, ktoré v minulosti padali na väčšiu plochu, mali menšiu intenzitu. Dnes je to opačne. Intenzita je väčšia a plocha menšia. To sú vlastne tie prívalové dažde, ktoré krajina nie je schopná udržať. Preto sme vlastne začali realizovať projekt, ktorý je zameraný na revitalizáciu krajiny a protipovodňové opatrenia. Napríklad na lesných cestách sa dajú urobiť odrážky, ktoré usmeria vodu. Ovela efektívnejšia a jednoduchšia cesta je prevencia proti záplavám ako odstraňovanie dôsledkov. Protipovodňový program je postavený na princípe zadržiavania vody. Ak nad obcou spravíme hocikakú hrádzku alebo jamu, dažďová voda neodtečie do potoka, ktorý sa vyleje. Takto znížime riziká povodní,“ tvrdí hydroekológ. Podľa neho spomínaný projekt nielen vyriešil

problém povodní, ale zároveň dal príležitosť na vytvorenie tisícok pracovných miest.

Schválili ďalšie peniaze

V týchto dňoch Vláda Slovenskej republiky schválila Druhý realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR. Projekt umožní ďalším 350 obciam zapojiť sa do prevencie pred povodňami a dá príležitosť pre vytvorenie dočasných 4 200 pracovných miest. Na financovanie projektu bolo vyčlenených vyše osem miliónov eur a ďalších sedem miliónov bude zabezpečených z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Starostovia ho vítajú.

„Do tohto druhého kola sa chceme zapojiť. Zažili sme záplavy a vieme, že by sme ich už zažiť nechceli. Voda nám spôsobila škodu za tisíce eur,“ hovorí starosta Tomášoviec Ján Mičuda. Podobný názor má aj starosta Pily Milan Dobrocký. „Dnes som mal možnosť u svojich kolegov z Mýtnej, Lovinobane a Dobroče vidieť, ako sa dá rozumne zamedziť prívalovým vlnám. Rozhodne sa chceme do druhého kola zapojiť,“ tvrdí Dobrocký.

ZUZANA SURÁKOVÁ

zaužívané naši predkovia?

- V podstate áno. Napríklad také poľné cesty. Nie kedy sa gazdovia o ne starali. Vyrovnávali ich. Dnes po nich behajú autá, ktoré zväžajú drevo. Ostávajú po nich veľké výmole, ktoré nik nevyrovnáva. V rámci protipovodňových opatrení sme poľné cesty vyrovnali, na ich okrajoch sme skopali hrany. Vďaka týmto opatreniam ostane drvivá väčšina vody na lúkach. Podobne je to aj s drevenými hrádzami, ktoré zachytia vodu už v lese, ďaleko nad dedinou. Toto je vlastne ten komplexný systém revitalizácie.

Do druhého realizačného projektu programu revitalizácie krajiny sa môže zapojiť až 350 obcí. Majú starostovia z nášho regiónu o tento projekt záujem?

- Majú. Do prvého kola sa zapojilo 12 obcí. A vláda bola so záujmom i výsledkami, ktoré sme dosiahli, spokojná. O druhé kolo projektu sa zaujíma viac obcí. Ako som už povedal, ide o jeden z najlepších projektov vlády. Možno povedať, že obce môžu na ňom len získať. Vytvorí dočasné pracovné miesta a dostanú aj peniaze na realizáciu projektu. Už na jeseň má vláda realizovať ďalší program obnovy dediny. Podľa môjho názoru už tieto dva predchádzajúce projekty v tomto smere spravili veľa. Preto my, starostovia, držíme vládny predstaviteľom palce, aby v takomto tempe pokračovali ďalej. (ZUS)